

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2014. június 19.*

„Előzetes döntéshozatalra utalás — Szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződés — 2004/18/EK irányelv — Szerződés közbeszerzési eljárás indítása nélkül történő odaítélése (úgynevezett »in house« odaítélés) — Az ajánlatkérő szervtől jogilag elkülönülő ajánlattevő — Kórházi segítségnyújtási és gondozási szolgáltatások központja — Nonprofit közhasznú szervezet — A tagok ajánlatkérő szervekből álló többsége — A tagok magánjogi, nonprofit karitatív szervezetekből álló kisebbsége — Az éves forgalom legalább 80%-ának megfelelő, tagok javára végzett tevékenység”

A C-574/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supremo Tribunal Administrativo (Portugália) a Bírósághoz 2012. december 7-én érkezett, 2012. november 6-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Centro Hospitalar de Setúbal EPE**,

a **Serviço de Utilização Comum dos Hospitais (SUCH)**

és

az **Eurest (Portugal) – Sociedade Europeia de Restaurantes Lda**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, Juhász E. (előadó), A. Rosas, D. Šváby és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. november 21-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Centro Hospitalar de Setúbal EPE képviselőjében M. Real Martins és S. Alves Ribeiro advogados,
- a Serviço de Utilização Comum dos Hospitais (SUCH) képviselőjében M. Claro advogada,
- az Eurest (Portugal) – Sociedade Europeia de Restaurantes Lda képviselőjében M. Lucas Rodrigues advogada,

* Az eljárás nyelve: portugál.

- a portugál kormány képviselőjében L. Inez Fernandes és A. Navegas, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviselőjében J. García-Valdecasas Dorrego, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Afonso, Tokár A. és M. Noll-Ehlers, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2014. február 27-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Előzetes döntéshozatal iránti kérelmével a kérdést előterjesztő bíróság arra kéri a Bíróságot, hogy pontosítsa a közbeszerzési szerződések közvetlen, úgynevezett „in house” eljárással – az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.) alkalmazása nélkül – történő odaítélésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatát.
- 2 A kérelmet a Centro Hospitalar de Setúbal EPE (EPE setúbali kórházi központ, a továbbiakban: kórházi központ), a Serviço de Utilização Comum dos Hospitais (a kórházak közös ellátási szolgálata, a továbbiakban: SUCH) és az Eurest (Portugal) – Sociedade Europeia de Restaurantes Lda (a továbbiakban: Eurest) között a kórházi központ által egy közbeszerzési szerződés SUCH részére történő közvetlen odaítélésének jogszerűsége tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2004/18 irányelv

- 3 A 2004/18 irányelv megteremti az ajánlatkérő szervek által odaítélt közbeszerzési szerződésekre alkalmazandó szabályozási keretet.
- 4 Ezen irányelv (4) preambulumbekkezdése kimondja:
„A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ha egy közbeszerzési szerződés odaítélésére irányuló eljárásban egy közjogi intézmény ajánlattevőként vesz részt, ez a magánjog hatálya alá tartozó ajánlattevők tekintetében ne torzítsa a versenyt.”
- 5 Ugyanezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 1. cikke a (2) bekezdésének a) pontjában a következőket írja elő:

„»Közbeszerzési szerződés«: egy vagy több gazdasági szereplő és egy vagy több ajánlatkérő szerv által írásban megkötött visszerthes szerződés, amelynek tárgya az ezen irányelv szerinti építési beruházás kivitelezése, vagy áru szállítása, vagy szolgáltatás nyújtása.”

- 6 Az említett irányelv 1. cikkének (8) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A »vállalkozó«, a »szállító« és a »szolgáltató«: bármely természetes vagy jogi személy, vagy közjogi intézmény, illetve e személyek és/vagy szervezetek csoportja, aki, illetve amely a piacon építési beruházások kivitelezését és/vagy építmények építését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja.

A »gazdasági szereplő« fogalom magában foglalja a vállalkozó, a szállító és a szolgáltató fogalmát is. Használatára csak az egyszerűsítés érdekében kerül sor.

[...]”

- 7 Az említett 1. cikk (9) bekezdése részletesen meghatározza azokat a jogalanyokat, akiket ajánlatkérő szervezetnek kell tekinteni, és akiknek visszerhes szerződés gazdasági szereplővel történő megkötésekor a 2004/18 irányelv szabályai alapján közbeszerzési szerződés odaítélésére irányuló eljárást kell indítaniuk.

- 8 A 2004/18 irányelvnek „A közbeszerzési szerződések értékhatárai” című 7. cikke megállapítja a becsült értékek azon határait, amelyek felett ezen irányelv szabályainak megfelelően szerződés odaítélésére irányuló eljárást kell lebonyolítani. E határértékeket rendszeres időközönként módosítják bizottsági rendeletek, és azokat a gazdasági körülményekhez igazítják. Az alapügy tényállásának idején a központi kormányzati szervektől eltérő ajánlatkérő szervek által odaítélt, szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések esetében az értékhatárt 193 000 euróban rögzítette a 2009. november 30-i 1177/2009/EK bizottsági rendelet (HL L 314., 64. o.).

- 9 A 2004/18 irányelv 20. cikke, amely ezen irányelv II. címének „Szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozó szabályozás” című III. fejezete alatt szerepel, a következőképpen rendelkezik:

„A IIA. mellékletben felsorolt szolgáltatások nyújtására irányuló szerződéseket a 23–55. cikkel összhangban kell odaítélni.”

- 10 Az említett irányelv ugyanezen III. fejezetének részét képező 21. cikke alapján:

„A IIB. mellékletben felsorolt szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések odaítélésére kizárólag a 23. cikket és a 35. cikk (4) bekezdését kell alkalmazni.”

- 11 A 2004/18 irányelv IIB. mellékletében a 17. kategória alatt szerepelnek a „Szállodai és éttermi szolgáltatások”.

Valamely szerződésnek a 2004/18 irányelvben megállapított eljárások nélkül történő odaítélése – Úgynevezett „in house” odaítélés

- 12 Az ilyen odaítélés feltételeit a Bíróság ítélezési gyakorlata állapította meg és alakította tovább, amelyben a Bíróság megállapította, hogy a 2004/18 irányelvnek megfelelő eljárás alkalmazásával lefolytatott versenyeztetési eljárás nem kötelező abban az esetben, ha az ajánlatkérő szerv a saját szervei felett gyakorolthoz hasonló ellenőrzést gyakorol valamely, tőle jogilag elkülönült jogalany felett, és ha ez a jogalany tevékenységének lényeges részét az őt irányító ajánlatkérő szerv vagy szervezet javára végzi (lásd ebben az értelemben: Teckal-ítélet, C-107/98, EU:C:1999:562, 50. pont).

- 13 A Bíróság azt is megállapította, hogy egy magánvállalkozás – akár kisebbségi – részesedése egy olyan társaság tőkéjében, amelyben a kérdéses ajánlatkérő szintén részesedéssel rendelkezik, mindenképpen kizárja azt, hogy ezen ajánlatkérő a saját szervei felett gyakorolt ellenőrzéssel megegyező módon

ellenőrizze ezt a társaságot, mivel a vállalkozásokban végrehajtott minden magántőke-befektetés magánérdekből fakadó megfontolásokon alapul, és a közérdektől eltérő jellegű célokat követ (lásd: Stadt Halle és RPL Lochau ítélet, C-26/03, EU:C:2005:5, 49. és 50. pont).

A portugál jog

- 14 A 2004/18 irányelvet a 2008. január 29-i 18/2008. sz. törvényrendelettel jóváhagyott és a 2009. október 2-i 287/2009. sz. törvényrendelet (*Diário da República*, 1. sorozat, 192. sz., 2009. október 2.) mellékletében módosított és újból kihirdetett, közbeszerzésekről szóló törvénykönyv (a továbbiakban: közbeszerzésekről szóló törvénykönyv) ültette át a portugál jogrendbe.
- 15 A Bíróságnak a jelen ítélet 12. és 13. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatát alkalmazva a közbeszerzésekről szóló törvénykönyv 5. cikkének (2) bekezdése a következőképpen szól:
- „A jelen törvénykönyv II. része szintén nem alkalmazandó – tárgyuktól függetlenül – azon közbeszerzési szerződések odaitélésére, amelyeket az ajánlatkérő szervek más joggalalanyal kötnek, ha:
- az ajánlatkérő szerv, egyedül vagy más ajánlatkérő szervekkel együtt, e jogalany tevékenysége felett hasonló ellenőrzést gyakorol, mint a saját szervezeti egységei felett, és
  - az említett jogalany tevékenységének lényeges részét a felette a fenti pontban hivatkozotthoz hasonló ellenőrzést gyakorló ajánlatkérő szerv vagy szervek javára végzi.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 16 A közkórházként működő kórházi központ 2011. július 27-én arra irányuló szerződést kötött a SUCH-hal, hogy ez utóbbi biztosítsa a kórházi központ betegeinek és személyzetének az étkeztetését (a továbbiakban: 2011. évi megállapodás). E megállapodás egy szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződésre vonatkozik, amelyet a szerződő felek szerint a SUCH és az ennek tagjai közé tartozó közkórházak között fennálló „in house” kapcsolatra tekintettel közvetlenül, a 2004/18 irányelvben előírt közbeszerzési eljárások lefolytatása nélkül ítélték oda a SUCH-nak, a tagjai igényeinek belső eszközökkel történő kielégítése céljából.
- 17 A 2011. évi megállapodás a 2011. augusztus 10-től 2016. augusztus 9-ig tartó időszakra vonatkozik, és megújítható. Összege a szerződés öt éves időtartamára szóló 6 476 445 euróból évente 1 295 289 eurót tesz ki.
- 18 Amint a Bíróság rendelkezésére bocsátott iratokból kitűnik, a SUCH-ot az 1965. november 24-i 46/668. sz. törvényrendelettel hozták létre. Alapszabályát 2010 októberében hagyta jóvá az egészségügyi államtitkár. Alapszabálya 2. cikkének megfelelően a SUCH nonprofit szervezet, amelynek a célja közszolgáltatási feladat ellátása. A SUCH olyan szolgálat, amely lehetővé teszi tagjai igényeinek belső eszközökkel történő kielégítését, és e célból saját költségén olyan kezdeményezéseket kell tennie, amelyek a méretgazdaságosságot lehetővé téve alkalmasak tagjai működési képességének és hatékonyságának a javítására, és így hozzájárulhatnak a nemzeti társadalombiztosítási rendszer pénzügyi fenntarthatóságához.
- 19 A SUCH alapszabálya 7. cikkének megfelelően tagjai lehetnek mind a közszférához, mind a szociális ágazathoz tartozó jogalanyok, vagyis a társadalmi szolidaritás jegyében működő, nonprofit intézmények, beleértve az Egészségügyi Minisztérium, valamint más minisztériumok szolgálatait és intézményeit is. Ezenkívül a SUCH-nak biztosítania kell, hogy a közgyűlésben azok a közjogi tagok rendelkezzenek szavazattöbbséggel, amelyek az egészségügyért felelős kormánytag irányítási, ellenőrzési és felügyeleti hatáskörébe tartoznak.

- 20 A SUCH alapszabályának 5. cikke ezenkívül megállapítja, hogy ez utóbbi verseny- és piaci feltételek mellett szolgáltatásokat is nyújthat belföldi vagy külföldi, nem tag közjogi vagy magánjogi szervezeteknek, amennyiben ez nem okoz kárt tagjainak, és előnyösnek bizonyul ez utóbbiak és a SUCH számára mind gazdasági szempontból, mind pedig a technológiai korszerűsítést illetően. Azonban az ilyen szolgáltatások nyújtásának a SUCH tevékenységén belül járulékosnak kell lennie, és nem teheti ki a SUCH előző üzleti évben megállapított teljes üzleti forgalmának 20%-át meghaladó számlázási forgalmat.
- 21 A 2011. évi megállapodás megkötésének időpontjában a SUCH 88 tagot számlált, beleértve 23 társadalmi szolidaritási célú, nonprofit jellegű magánintézményt is, amelyből 20 karitatív intézmény („Misericórdias”) volt.
- 22 Az Eurest, amely egy, a 2011. évi megállapodás tárgyát képezővel azonos szolgáltatásokat nyújtó társaság, keresetet nyújtott be a Tribunal Administrativo e Fiscal de Almadához, hogy az nyilvánítsa semmisnek az említett megállapodást. 2012. január 30-i ítéletével e bíróság azzal az indokkal nyilvánította semmisnek a 2011. évi megállapodást, hogy a kórházi központ és a SUCH között nem áll fenn olyan ellenőrzési viszony, amely igazolhatná a szóban forgó szerződés közvetlen odaítélését.
- 23 Az említett bíróság e tekintetben a Tribunal de Contas (Számvevőszék) határozatára támaszkodott, amely megállapította, hogy az alapszabályának módosításai ellenére a SUCH nem közjogi tagjainak a száma, a közjogi szervekkel szembeni nagyfokú önállósága és függetlensége, az igazgatótanácsának konkrét működési menete és az a tény, hogy a SUCH egy jelentős méretű és összetettséggű vállalkozás, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy teljesülnek a közbeszerzésekről szóló törvénykönyv 5. cikkének (2) bekezdésében említett feltételek. E határozatot megerősítette a Tribunal de Contas 2012. július 3-i teljes ülésen hozott határozata.
- 24 A kórházi központ és a SUCH a Tribunal Administrativo e Fiscal de Almada ítéletével szemben fellebbezést nyújtott be a Tribunal Central Administrativo do Sulhoz, amely 2012. április 26-i ítéletével elutasította e fellebbezést, és a Tribunal de Contas által annak a fent említett ítéletében előadott indokolásra támaszkodva helybenhagyta a megtámadott ítéletet. Ezen elutasítást követően a kórházi központ és a SUCH felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Supremo Tribunal Administrativo elé, érvelésükben ismételten arra hivatkozva, hogy a SUCH és a többségében közkórházakból álló tagjai között belső kapcsolat áll fenn.
- 25 A Supremo Tribunal Administrativo megjegyzi, hogy egy olyan közkórház, mint a kórházi központ, közjogi jogi személyként egy ajánlatkérő szerv, és hogy az ajánlatkérő szervtől elkülönülő jogalanynak minősülő SUCH-hal kötött visszterhes szerződés a 2004/18 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett, szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésnek minősül. Annak megállapítása céljából, hogy e szerződést közvetlenül oda lehet-e ítélni, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatában e célból megkövetelt „hasonló ellenőrzést” az ajánlattevő felett több ajánlatkérő szerv együttesen gyakorolhatja, és hogy ez az ellenőrzés azzal jár, hogy az ajánlatkérő szervnek vagy szerveknek nemcsak az ajánlattevő stratégiai döntéseire van tényleges befolyása vagy befolyásuk, hanem annak rendes ügyvezetésére is.
- 26 Azonban a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a SUCH arra a tényre tekintettel fennálló sajátos jogi jellege, hogy annak társadalmi szolidaritási célú magánintézmények is tagjai, új kérdéseket vet fel a Bíróság Stadt Halle és RPL Lochau ítéletből (EU:C:2005:5) eredő ítélkezési gyakorlatát illetően. Így azt kérdezi, hogy ezen ítélkezési gyakorlat feltételezi-e azt, hogy valamely olyan társaság tőkéjében részesedéssel rendelkező magánvállalkozásnak, amelyben az ajánlatkérő szerv is részesedéssel rendelkezik, szükségszerűen gazdasági célúnak kell lennie.

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság a Tribunal de Contas által megfogalmazott kritikák fényében továbbá azt kívánja megtudni, hogy a SUCH nem közjogi tagjainak a számára, a tagjait alkotó ajánlatkérő szervek által, valamint a közjogi szervek által a SUCH felett gyakorolt felügyelet jellegére, a SUCH méretére és működésének összetettségére, valamint azon lehetőségére tekintettel, hogy a közjogi szervekkel szemben önállóan járjon el, a jelen esetben teljesül-e a „hasonló ellenőrzésre” vonatkozó feltétel.
- 28 A Bíróság ítélkezési gyakorlatában felállított második feltétellel, vagyis annak követelményével kapcsolatban, hogy a szóban forgó jogalany a tevékenységének lényeges részét az e jogalanyban részesedéssel rendelkező ajánlatkérő szerv vagy szervek javára végezze, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy ezen ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az ajánlattevőnek olyan gazdasági szereplőként kell eljárnia, amely kizárólag vagy majdnem kizárólag az ajánlatkérő szerv vagy szervek igényeinek a kielégítését szolgálja, és hogy valamennyi más tevékenységnek csekély jelentőségűnek kell lennie. Ezért e bíróság azt szeretné megtudni, hogy e feltétel teljesül-e, ha egy olyan jogalany, mint a SUCH, lehetősége van arra, hogy az előző üzleti évben megállapított teljes üzleti forgalmának 20%-áig versenyfeltételek mellett harmadik jogalanyok számára nyújtson szolgáltatásokat.
- 29 E megállapításokra tekintettel, és figyelembe véve azt a tényt, hogy végső fokon jár el, a Supremo Tribunal Administrativo úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Összeegyeztethető-e a szerződések belső odaítélésére vonatkozó közösségi ítélkezési gyakorlattal az, hogy egy közkórház az adott szerződés megkötéséről szóló törvényben előírt eljárás nélkül olyan nonprofit szervezettel köt szerződést, amelyhez ő maga tartozik, és amelynek célja egészségügyi közszolgáltatási feladat ellátása a tagjai nagyobb hatékonysága és eredményessége érdekében, illetve a hatáskörébe tartozó kórházi étkeztetési szolgáltatás nyújtása, ebből következőn e területen átruházza a feladatok ellátását e szervezetre, ha az említett szervezet alapszabálya értelmében annak nemcsak a közszférához tartozó szervezetek, hanem a szociális ágazathoz tartozó szervezetek is tagjai lehetnek, és az odaítélés időpontjában ezen ágazatot az összesen 88 tagjából 23 szociális ellátást nyújtó nonprofit magánintézmény (IPSS) képviselte, amelyekből néhány karitatív szervezet volt?
- 2) Megállapítható-e, hogy az ajánlattevő szerv a döntéshozatala szempontjából olyan alárendelt helyzetben van a közjogi tagokkal szemben, hogy ez utóbbiak önállóan vagy együttesen a saját szerveik felett gyakorolt ellenőrzéshez hasonló módon ellenőrzik azt, amennyiben az alapszabály értelmében az ajánlattevőnek biztosítania kell, hogy a szavazati jogok többségével azon tagok rendelkezzenek, amelyekhez tartozik, és amelyek az egészségügyért felelős kormánytag irányítása, ellenőrzése és felügyelete alatt állnak, és az igazgatótanács is többségben a közjogi szervezetekből áll?
- 3) Tekinthető-e úgy, hogy teljesül a »hasonló ellenőrzés« követelménye a belső odaítéléssel kapcsolatos közösségi ítélkezési gyakorlat alapján, ha az alapszabály értelmében az ajánlattevő szerv felett az egészségügyért felelős azon kormánytag rendelkezik felügyeleti jogkörrel, aki jogosult az igazgatótanács elnökét és elnökhelyettesét kinevezni, az előző üzleti évben megállapított saját tőke 75%-át elérő vagy azt meghaladó nettó eladósodáshoz vezető kölcsönfelvételre vonatkozó közgyűlési határozatokat jóváhagyni, és az alapszabály módosításával, illetve az ajánlattevő szerv megszüntetésével kapcsolatos közgyűlési határozatokat jóváhagyni, valamint megszüntetés esetén az eszközök sorsáról dönteni?
- 4) Minősíthető-e tisztán belső vagy »in house« közbeszerzésnek az ajánlattevő és a közjogi tagjai között fennálló kapcsolat azon körülmény alapján, hogy az ajánlattevő egy Portugália egész területén működő, jelentős méretű és összetettségű szervezet, amelynek tagjaihoz a Serviço Nacional de Saúde intézményeinek és szolgálatainak többsége tartozik, beleértve az ország legnagyobb kórházait is, becsült forgalma eléri a 90 millió eurót, tevékenysége bonyolult, és

különböző területekre terjed ki, figyelemreméltó tevékenységi mutatókkal rendelkezik, több mint 3300 munkavállalója van, és tagja két kiegészítő vállalkozáscsoportnak, illetve két gazdasági társaságnak?

- 5) Tekinthes-e úgy, hogy teljesül a belső odaítéléssel kapcsolatos követelmény, és különösen ami a közbeszerzésekről szóló törvénykönyv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírt, »tevékenység lényeges céljára« vonatkozó követelményt illeti, abból kifolyólag, hogy az ajánlattevő szerv az alapszabálynak megfelelően versenyfeltételek mellett szolgáltatást nyújthat belföldi vagy külföldi nem tag közjogi szervezeteknek, illetve magánszervezeteknek, i. amennyiben ezzel semmilyen kárt nem okoz a tagoknak, és számukra, illetve az ajánlattevő számára előnyt biztosít akár gazdasági szempontból, akár anyagi gyarapodás és technológiai előrehaladás szempontjából, és ii. amennyiben e szolgáltatásnyújtás nem jelent az előző üzleti évben megállapított teljes üzleti forgalom 20%-át meghaladó számlázási forgalmat?
- 6) Abban az esetben, ha bármelyik fenti kérdésre adandó válasz önmagában nem lenne elegendő annak megállapítására, hogy a belső közbeszerzéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat alapján teljesülnek-e, vagy sem, a közbeszerzésekről szóló törvénykönyv 5. cikkének (2) bekezdésében előírt követelmények, az említett válaszok együttes értelmezéséből következtethetünk-e ilyen jellegű közbeszerzés fennállására?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevétel

- 30 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a 2004/18 irányelv II. címének III. fejezetében foglaltak szerint ezen irányelv rendelkezéseinek alkalmazása a szóban forgó szolgáltatások besorolásától függ. A Bíróság rendelkezésére bocsátott iratokban szereplő információk alapján úgy tűnik, hogy azon szolgáltatások, amelyekre a 2011. évi megállapodás vonatkozik, az irányelv IIB. melléklete alá tartoznak.
- 31 Egy ilyen értékelés azonban a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő ügy ténybeli elemei alapján e bíróság hatáskörébe tartozik, és semmiképpen nem befolyásolja sem önmagában a 2004/18 irányelv alkalmazását, sem pedig az „in house” eljárásokra vonatkozó kivétel alkalmazását, amennyiben teljesülnek az e tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatában előírt feltételek.

Az első kérdésről

- 32 E kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy teljesül-e a „hasznos ellenőrzésre” vonatkozóan a Bíróság ítélkezési gyakorlatában a célból megállapított feltétel, hogy valamely szerződés odaítélését „in house” eljárásnak lehessen tekinteni, és hogy így az említett szerződést a 2004/18 irányelv alkalmazása nélkül közvetlenül oda lehessen ítélni, amennyiben az ajánlattevő olyan nonprofit közhasznú szervezet, amelynek alapszabálya értelmében nemcsak a közszférába tartozó jogalanyok lehetnek a tagjai, hanem nonprofit tevékenységet folytató, társadalmi szolidaritási célú magánintézmények is, és amennyiben ez utóbbiak a szerződés odaítélésének az időpontjában az ajánlattevő szervezet tagjainak kisebbségben lévő, de jelentős részét alkották.
- 33 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az a körülmény, hogy az ajánlattevő jogi formája magánjogi szervezet, és hogy nonprofit céllal működik, irreleváns az uniós jog közbeszerzési szerződések területére vonatkozó szabályainak, következésképpen pedig a Bíróság „in house” eljárásokat érintő kivételre vonatkozó ítélkezési gyakorlatának az alkalmazása céljából. Ugyanis ilyen körülmény nem zárja ki azt, hogy a szóban forgó ajánlattevő szerv gazdasági tevékenységet folytathasson (lásd ebben az értelemben: Sea-ítélet C-573/07, EU:C:2009:532, 41. pont, és CoNISMa-ítélet, C-305/08, EU:C:2009:807, 45. pont).

- 34 Ezt követően meg kell jegyezni, hogy a jelen esetben lényegében az a kérdés merül fel, hogy a Stadt Halle és RPL Lochau ítéletből (EU:C:2005:5) eredő ítélkezési gyakorlat alkalmazandó-e, mivelhogy a SUCH-ot nem társasági formában alapították, tehát nem rendelkezik társasági tőkével, és hogy a szociális ágazathoz tartozó tagjai az említett ítélet értelmében nem minősülnek vállalkozásnak.
- 35 E tekintetben fontos hangsúlyozni, hogy az „in house”-odaítélésre vonatkozó kivétel azon a megközelítésen alapul, miszerint ilyen esetekben az ajánlatkérő hatóságot olyannak lehet tekinteni, mint amely a közérdekű feladatainak az ellátásához saját eszközeit használja fel.
- 36 Az egyik ok, amely a Bíróságot a Stadt Halle és RPL Lochau ítéletben (EU:C:2005:5) tett megállapításokra készítette, nem az ajánlattevő szervben részesedéssel rendelkező magánjogi szervezetek jogi formáján alapult, sem pedig ez utóbbiak gazdasági célú működésén, hanem azon a tényen, hogy e magánjogi szervezetek olyan, magánérdekből fakadó megfontolásokra hagyatkoznak, amelyek jellege eltér az ajánlatkérő szerv által követett közérdekű célok jellegétől. Ezért ez utóbbi nem gyakorolhat az ajánlattevő felett ahhoz hasonló ellenőrzést, mint amelyet a saját szervei felett gyakorol (lásd ebben az értelemben: Stadt Halle és RPL Lochau ítélet, EU:C:2005:5, 49. és 50. pont).
- 37 A kérdést előterjesztő bíróság által említett azon körülményre tekintettel, miszerint a SUCH nonprofit szervezet, és magánjogi tagjai, amelyek az alapügyben szóban forgó szerződés odaítélésének az időpontjában e szervezetben részesedéssel rendelkeztek, társadalmi szolidaritási célú magánjogi szervezetek, amelyek valamennyien szintén nonprofit céllal működtek, meg kell jegyezni, hogy az a tény, hogy a Bíróság a Stadt Halle és RPL Lochau ítéletben (EU:C:2005:5) olyan fogalmakra hivatkozott, mint a „vállalkozás” vagy „társasági tőke”, az ezen ítélet alapjául szolgáló ügy konkrét körülményeinek tudható be, és nem azt jelenti, hogy a Bíróság a megállapításait csak a gazdasági célú vállalkozások ajánlattevő szervben való részesedésére kívánta korlátozni.
- 38 Egy másik ok, amely a Bíróságot a Stadt Halle és RPL Lochau ítéletben (EU:C:2005:5) elfogadott megállapításokhoz vezette, az, hogy valamely szerződés közvetlen odaítélése előnyt nyújtana az ajánlattevő szervben részesedéssel rendelkező magánjogi szervezet számára a versenytársakkal szemben (lásd ebben az értelemben: Stadt Halle és RPL Lochau ítélet, EU:C:2005:5, 51. pont).
- 39 Az alapügyben a SUCH magánjogi tagjai olyan érdekeket és célokat követnek, amelyek – bármennyire is jelentősek szociális szempontból – jellegükben eltérnek azon ajánlatkérő szervek által követett közérdekű céloktól, amelyek ugyanakkor a SUCH tagjai is.
- 40 Ezenkívül, amint a főtanácsnok az indítványának 37. pontjában megjegyezte, nem zárható ki, hogy a SUCH magánjogi tagjai azon jogállásuk ellenére, hogy nonprofit tevékenységet folytató társadalmi szolidaritási célú intézmények, gazdasági tevékenységet folytathatnak más gazdasági szereplőkkel versenyezve. Következésképpen valamely szerződés SUCH-nak történő közvetlen odaítélése ez utóbbi magánjogi tagjai számára versenyelőnyt nyújthat.
- 41 Ezért azok a megfontolások, amelyek a Bíróságot a jelen ítélet 36. és 38. pontjában ismertetett megállapítások elfogadásához vezették, érvényesek olyan körülmények között is, mint amelyekről az alapügyben szó van.
- 42 E megállapításokat nem kérdőjelezheti meg az a körülmény, hogy a magánjogi szervezetek az ajánlattevő szervben csupán kisebbségi részesedéssel rendelkeznek (lásd ebben az értelemben: Stadt Halle és RPL Lochau ítélet, EU:C:2005:5, 49. pont).
- 43 Végül meg kell jegyezni, hogy főszabály szerint irreleváns az a tény, hogy alapszabályának megfelelően a SUCH-nak csak lehetősége van arra, hogy tagjai közé magánjogi szervezeteket vegyen fel. A jelen esetben az a releváns tényező, hogy az alapügyben szóban forgó szerződés odaítélésekor a SUCH ténylegesen nemcsak közjogi tagokból, hanem magánszektorba tartozó jogalanyokból is állt.

- 44 A fenti megállapítások fényében az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy amennyiben valamely közbeszerzési szerződés nyertese olyan nonprofit közhasznú szervezet, amelynek tagjai között e szerződés odaítélésekor nemcsak közszférába tartozó jogalanyok, hanem nonprofit tevékenységet folytató, társadalmi szolidaritási célú magánintézmények is vannak, nem teljesül a „hasonló ellenőrzésre” vonatkozóan a Bíróság ítélkezési gyakorlatában abból a célból megállapított feltétel, hogy valamely közbeszerzési szerződés odaítélését „in house” eljárásnak lehessen tekinteni, és így alkalmazandó a 2004/18 irányelv.

A második és harmadik kérdésről

- 45 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adott válasza tekintettel az előterjesztett többi kérdésre nem kell válaszolni.

A költségekről

- 46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

Amennyiben valamely közbeszerzési szerződés nyertese olyan nonprofit közhasznú szervezet, amelynek tagjai között e szerződés odaítélésekor nemcsak közszférába tartozó jogalanyok, hanem nonprofit tevékenységet folytató, társadalmi szolidaritási célú magánintézmények is vannak, nem teljesül a „hasonló ellenőrzésre” vonatkozóan a Bíróság ítélkezési gyakorlatában abból a célból megállapított feltétel, hogy valamely közbeszerzési szerződés odaítélését „in house” eljárásnak lehessen tekinteni, és így alkalmazandó az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

Aláírások